

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ అష్టషష్ఠితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అష్టషష్టితమః సర్గః ॥

వసిష్ఠస్యాజ్ఞయా పంచానాం దూతానామయోధ్యాతః కేకయదేశస్య
రాజగృహే నగరే గమనం

తేషాం తద్ వచనం శ్రుత్వా వసిష్ఠః ప్రత్యువాచ హ |
మిత్రామాత్యజనాన్ సర్వాన్ బ్రాహ్మణాన్తానిదం వచః || 2.68.1 ||

యదసౌ మాతులకులే దత్తరాజ్యః పరం సుఖీ |
భరతో వసతి భ్రాతౌ శత్రుఘ్నేన ముదాన్వితః || 2.68.2 ||

తచ్ఛీఘ్రం జవనా దూతా గచ్ఛంతు త్వరితం హయైః |
ఆనేతుం భ్రాతౌ వీరౌ కిం సమీక్షామహే వయం || 2.68.3 ||

గచ్ఛంత్యితి తతః సర్వే వసిష్ఠం వాక్యమబ్రువన్ |
తేషాం తద్ వచనం శ్రుత్వా వసిష్ఠో వాక్యమబ్రవీత్ || 2.68.4 ||

ఏహి సిద్ధార్థ విజయ జయంతాశోకనందన |
శ్రూయతామితికర్తవ్యం సర్వానేవ బ్రవీమి వః || 2.68.5 ||

పురం రాజగృహం గత్వా శీఘ్రం శీఘ్రజవైర్హయైః |
త్యక్తశోకైరిదం వాచ్యః శాసనాద్ భరతో మమ || 2.68.6 ||

పురోహితస్త్వాం కుశలం ప్రాహ సర్వే చ మంత్రిణః |
త్వరమాణశ్చ నిర్యాహి కృత్యమాత్యయికం త్వయా || 2.68.7 ||

మా చాస్మై ప్రోషితం రామం మా చాస్మై పితరం మృతం |
భవంతః శంసిషుర్గత్వా రాఘవాణామితః క్షయం || 2.68.8 ||

కౌశేయాని చ వస్త్రాణి భూషణాని వరాణి చ |
క్షిప్రమాదాయ రాజ్ఞశ్చ భరతస్య చ గచ్ఛత || 2.68.9 ||

దత్తపథ్యశనా దూతా జగ్ముః స్వం స్వం నివేశనం |
కేకయాంస్తే గమిష్యంతో హయానారుహ్యా సమ్మతాన్ || 2.68.10 ||

తతః ప్రాస్థానికం కృత్వా కార్యశేషమనంతరం |
వసిష్ఠేనాభ్యనుజ్ఞాతా దూతాః సంత్వరితం యయుః || 2.68.11 ||

న్యంతేనాపరతాలస్య ప్రలంబస్యోత్తరం ప్రతి |
నిషేవమాణాస్తే జగ్ముర్నదీం మధ్యేన మాలినీం || 2.68.12 ||

తే హస్తినపురే గంగాం తీర్త్వా ప్రత్యజ్ముఖా యయుః |
పాంచాలదేశమాసాద్య మధ్యేన కురుజాంగలం || 2.68.13 ||

సరాంసి చ సుపుల్లాని నదీశ్చ విమలోదకాః |
నిరీక్షమాణాజగ్ముస్తే దూతాః కార్యవశాద్ ద్రుతం || 2.68.14 ||

తే ప్రసన్నోదకాం దివ్యాం నానావిహగసేవితాం |
ఉపాతిజగ్మూర్వేగేన శరదండాం జలాకులాం || 2.68.15 ||

నికూలవృక్షమాసాద్య దివ్యం సత్యోపయాచనం |
అభిగమ్యాభివాద్యం తం కులింగాం ప్రావిశన్ పురీం || 2.68.16 ||

అభికాలం తతః ప్రాప్య తేజోఽభిభవనాచ్ఛృతాః |
పితృపైతామహీం పుణ్యాం తేరురిక్షుమతీం నదీం || 2.68.17 ||

అవేక్ష్యాంజలిపానాంశ్చ బ్రాహ్మణాన్ వేదపారగాన్ |
యయుర్మధ్యేన బాహ్లికాన్ సుదామానం చ పర్వతం || 2.68.18 ||

విష్ణోః పదం ప్రేక్ష్యమాణా విపాశాం చాపి శాల్మలీం |
నదీర్వాపీతటాకాని పల్వలాని సరాంసి చ || 2.68.19 ||

పశ్యంతో వివిధాంశ్చాపి సింహాన్ వ్యాఘ్రాన్ మృగాన్ ద్విపాన్ |
యయుః పథాతిమహతా శాసనం భర్తురీప్సవః || 2.68.20 ||

తే శ్రాంతవాహనా దూతా వికృష్టేన సతా పథా |
గిరివ్రజం పురవరం శీఘ్రమాసేదురంజసా || 2.68.21 ||

భర్తుః ప్రియార్థం కులరక్షణార్థం
భర్తుశ్చ వంశస్య పరిగ్రహార్థం |
అహేడమానాస్త్వరయా స్మ దూతా
రాత్ర్యాం తు తే తత్పురమేవ యాతాః || 2.68.22 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే అష్టషష్ఠితమః సర్గః ||